

بررسی توانهای محیطی و گردشگری شهر پره سر در شهرستان تالش با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی در جهت توسعه گردشگری روستایی

*¹ میثم مهری چروده، آسارا بنی نعیمه

*¹ مهندس منابع طبیعی mehri1334@gmail.com

آکارشناس ارشد اقلیم شناسی در برنامه ریزی محیطی-سازمان آب و برق خوزستان

چکیده

صنعت گردشگری به عنوان زمینه و گستره‌ی مؤثری در توسعه اقتصادی، اجتماعی مناطق مطرح می‌باشد. در حال حاضر صنعت گردشگری به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع تولید درآمد و افزایش فرصت‌های شغلی و نیز توسعه و گسترش زیرساخت‌ها و توسعه اجتماعی - فرهنگی و نیز به عنوان موتور و محرك رشد و توسعه اقتصادی مناطق می‌باشد. گردشگری دارای اشکال مختلف و انواع گوناگونی است که بسته به شرایط محیطی، متفاوت می‌باشد. یکی از انواع گردشگری، گردشگری روستایی می‌باشد و می‌توان گفت که گردشگری روستایی فعالیتی است برای شناسایی روستا به عنوان یک قطب اقتصادی و اجتماعی با در نظر داشتن تمامی هویت و تاریخچه مناطق روستایی. گردشگری در نواحی روستایی به عنوان یک محصول می‌توان، در تحلیل گردشگری روستایی و عملکرد آن در یک مقیاس کوچک بستر مناسبی را برای توسعه نواحی روستایی فراهم آورد. شهرپره سر در شهرستان تالش نیز با آب و هوای معتدل و کوهستانی، آبهای فراوان، پوشش جنگلی و گیاهی متراکم و غیره نیز جزء نقاطی است که پتانسیل زیادی برای جذب گردشگری در نقاط روستایی دارد. هدف از این پژوهش بررسی توانهای محیطی - گردشگری این شهر با استفاده از قابلیت‌های سیستم اطلاعات جغرافیایی می‌باشد. نوع تحقیق کاربردی - توسعه ای و روش بررسی آن کتابخانه ای و پیمایشی می‌باشد. متغیرهای مورد مطالعه شامل نقاط روستایی، موقعیت، فاصله، ارتفاع، اقلیم، راههای ارتباطی و غیره می‌باشند که با مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می‌دهد که با وجود آب و هوای مساعد، کوهها و رودخانه‌های مختلف، سرابها و چشمه‌ها، پوشش جنگلی و گیاهی متراکم، نقاط گردشگری خاص آثار تاریخی متفاوت غیره می‌تواند باعث افزایش درآمد در نقاط روستایی و به تبع آن ایجاد زیرساختها برای توسعه گردشگری در این نواحی شود. بنابراین باید گفت که وجود عوامل محیطی و گردشگری مختلف در روستاهای شهرپره سرمی تواند با برنامه ریزی، مدیریت و آموزش‌های مختلف، این مناطق را به یک قطب گردشگری در استان و کشور تبدیل نماید.

کلمات کلیدی: توانهای محیطی، گردشگری، شهرپره سر، گردشگری روستایی، سیستم اطلاعات جغرافیایی

مقدمه

صنعت گردشگری به عنوان زمینه و گسترهٔ مؤثری در توسعه اقتصادی، اجتماعی مناطق مطرح می‌باشد. در حال حاضر صنعت گردشگری به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع تولید درآمد و افزایش فرصت‌های شغلی و نیز توسعه و گسترش زیرساخت‌ها و توسعه اجتماعی - فرهنگی و نیز به عنوان موتور و محرك رشد و توسعه اقتصادی مناطق می‌باشد. برای دست یابی به اهداف توسعه گردشگری پایدار و توسعه منطقه‌ای، کاهش تفاوت‌های سطح توسعه نواحی شهری و روستایی و تعادل یابی روند توسعه، مطالعات پایه و کسب شناخت همه جانبه از توان‌های محیطی و فرصت‌های سرمایه‌گذاری پایدار در قالب طرح‌ها و برنامه‌های توسعه و عمران نواحی در حوزه گردشگری ضروری و اجتناب ناپذیر است. گردشگری دارای اشکال مختلف و انواع گوناگونی است که بسته به شرایط محیطی، متفاوت می‌باشد که در اروپا، که (Agrotourism) یکی از انواع گردشگری، گردشگری روستایی می‌باشد دست کم 170 سال سنت و سابقه گردشگری دارد، نزدیک به پنج دهه است آغاز شده است. این در حالی است که کل گسترش و تجربه ایران در صنعت توریسم به چهار دهه هم نمی‌رسد. به طور کلی می‌توان گفت که گردشگری روستایی فعالیتی است برای شناسایی روستا به عنوان یک قطب اقتصادی و اجتماعی با در نظر داشتن تمامی هویت و تاریخچه مناطق روستایی (Sehofield, 1996, p 334). گردشگری روستایی به عنوان یکی از گونه‌های گردشگری مطبوع مطرح بوده که در بر گیرنده یک گرایش به ریشه‌ها، یک احساس سنتی در حال رشد همراه با خواست درک تمامی ابعاد محیطی در تجربه گردشگری می‌باشد.

گردشگری روستایی به سبب عواملی همچون شهر نشینی، علاقمندی به میراث طبیعی، فرهنگی و تاریخی، نگرانی‌های محیط زیست، شیوه سالم زندگی شهری و امتناع از فرهنگ مصر در سالهای اخیر شکل گرفته و توسعه یافته است (نقایی، ۱۳۸۲). این نوع گردشگری، به عنوان یکی از زیربخش‌های گردشگری، علاوه بر حفظ ارزش‌ها و باورها، با ایجاد فرصت‌های شغلی و کسب درآمد برای ساکنین محلی و توسعه ساختار‌های زیربنایی، امکان توسعه پایدار و یکپارچه روستایی را فراهم می‌سازد. از این رو برنامه‌ریزی در جهت گسترش و توسعه گردشگری بر پایه توسعه پایدار اقتصادی، در راستای رشد و تعالی جامعه روستایی موثر می‌باشد (محمدی یگانه، 1388) این ایده که سرزمین ما کشوری روستایی است و دارای روستاهای گوناگون و می‌تواند خدمات گردشگری را در کنار فراورده‌های کشاورزی و دامی عرضه کند، فکر بسیار خوب و نقطه آغاز خوبی برای این حرکت است (فریار، 1389) برای رسیدن به این هدف در روستاهای مختلف کشور، نیاز به بررسی و شناسایی پتانسیل‌های گردشگری روستایی می‌باشد، تا بتوان با معروفی پتانسیلهای گردشگری در روستاهای گردشگران را به این نواحی ناشناخته سوق داده و زیربنای این صنعت را در نواحی روستایی شکوفا سازیم. بنابراین با در نظر گرفتن گردشگری در نواحی روستایی به عنوان یک محصول می‌توان، در تحلیل گردشگری روستایی و عملکرد آن در یک مقیاس کوچک بستر مناسبی را شهرستان سلسله در استان لرستان نیز با آب و هواهای معتدل (Liu, 2006) برای توسعه نواحی روستایی فراهم آورد و کوهستانی، آبهای فراوان، پوشش جنگلی و گیاهی متراکم و غیره نیز جزء نقاطی است که پتانسیل زیادی برای جذب گردشگری در نقاط روستایی دارد.

تا کنون در مورد گردشگری تحقیقات متعددی با موضوعات مختلف در ایران و جهان کار شده است. اما در مورد گردشگری روستایی با توجه به نو پا بودن آن، تحقیقات زیادی صورت نگرفته است. بنابراین در این تحقیق، چند مورد از تحقیقات انجام شده در مورد صنعت مورد گردشگری روستایی اشاره شده است. اما توجه به اینکه موضوع گردشگری روستایی، از دهه‌های 1950-1960 میلادی به بعد گسترش یافت و در دهه‌های 1960-1970 میلادی بیشتر در زمینه اقتصاد گردشگری روستایی برای کشاورزان و جوامع محلی مورد توجه قرار گرفت و تا به حال برنامه‌ریزان و صاحب نظران در کشورهای مختلف با ارائه راهبردها و راهکارهای گوناگون، فعالیت‌ها و اقدامات گستره‌ای در فراهم کردن زمینه جذب توریست، توسعه و گسترش فعالیتهای توریستی انجام داده اند (قادری، 1382). در زیر به چند نمونه از کارهای انجام شده اشاره می‌شود.

(سو، 2011) در تحقیقی با بررسی توریسم روستایی در چین مهمترین موانع توسعه گردشگری روستایی و فوایدی که از این صنعت می‌توان به دست آورد، را بررسی کرده‌اند. (لیو، 2006) در تحقیقی توریسم در ناحیه روستایی کده در مالزی را مورد

بررسی قرار داده است. شارپلی (2002) در تحقیقی گردشگری روستایی و چالشهای آن را مورد بررسی قرار داده و نتیجه گرفته است که حمایتها مالی و عمرانی در درازمدت نقش موثری در توسعه گردشگری نواحی روستایی بازی می کند. از دیگر محققین خارجی می توان به ماریا و همکاران (2002)، پارک و همکاران (2009) و پانیک (2011) اشاره کرد.

حفاری (1388) در مقاله ای با عنوان نقش سرمایه گذاری در توسعه گردشگری روستایی با نظری به جاذبه های گردشگری روستای هنجن شهرستان نطنز با درک این مطلب که شناختن پتانسیلهای و محدودیت های روستایی گردشگری منطقه روستایی تاثیر سازنده ای بر برنامه ریزی مناسب گردشگری در این مناطق روستایی و رفع مشکلات آنها داشته باشد، سعی کرده است با استفاده از روش کتابخانه ای و اسنادی ضمن پاسخگویی به این سوال که پتانسیلها و محدودیتهای توسعه گردشگری روستایی کدام است؟ با معرفی مختصر جاذبه های گردشگری روستای هنجن، راهبردها و راهکارهایی برای توسعه گردشگری در روستای هنجن پیشنهاد شود.

محمدی یگانه (1388) در مقاله ای با عنوان گردشگری روستایی و نقش آن در توسعه پایدار اقتصادی مطالعه موردي، روستای اورامان تخت نتیجه گرفته است که گردشگری روستایی به عنوان یکی از زیر بخش های گردشگری، علاوه بر حفظ ارزش ها و باورها، با ایجاد فرصت های شغلی و کسب درآمد برای ساکنین محلی و توسعه ساختار های زیربنایی امکان توسعه پایدار و یکپارچه روستایی را فراهم می سازد.

سقایی (1382) در تحقیقی با عنوان گردشگری روستایی و توسعه نتیجه گرفته است که گردشگری در جهت اقتصاد سرمایه داری عمل می کند و رها ساختن آن می تواند لطمات جبران ناپذیری را به شکل تصاعدی به ارکان اجتماعی و زیست محیطی وارد کند.

میرزایی (1388) در پژوهشی تحت عنوان تاثیر توسعه گردشگری روستایی بر اشتغال در منطقه اورامانات کرمانشاه نتیجه گرفته است که گردشگری روستایی زمینه اشتغال فصلی در منطقه را به ویژه در بهار فراهم ساخته و شاغلان دیگر بخش های اقتصادی و به ویژه کشاورزی را به سوی خود جذب کرده است.

طالب (1387) در مقاله ای با عنوان مبانی نظری مشارکت اجتماع روستایی در برنامه ریزی گردشگری روستایی در ایران، نخست با استفاده از روش اسنادی و کتابخانه ای، به بررسی ادبیات مفهومی و مبانی نظری این حوزه پرداخته و سپس با توجه به ویژگی های اجتماعات روستایی - گردشگری، مدلی نظری متناسب با برنامه ریزی گردشگری روستایی در ایران ارایه کرده است.

محدوده مورد مطالعه

پرهسر یکی از شهرهای استان گیلان در شمال ایران است. پره سر در کناره جنوب غربی دریای خزر، در مسیر راه بندر انزلی - آستارا یا کریدور شمال-جنوب قرار دارد. پره سر در ۱۳۴۱ خورشیدی شهر شد و با تشکیل بخش پره سر در سال ۱۳۷۶ خورشیدی، به مرکزیت آن درآمد. جمعیت آن طبق سرشماری اولیه ۱۳۹۰ خورشیدی، ۷۸۲۶ تن بوده است. حداقل دمای آن در تابستان $^{\circ}34$ ، حداقل آن در زمستان $^{\circ}3$ -، و میانگین بارش سالانه آن $1440,6$ میلیمتر در ایستگاه پیلمبرا است.(البته این ارقام میانگین آمار بوده و در بعضی سالها متغیر می باشد) ایستگاه پیلمبرا اولین ایستگاه اقلیم شناسی استان گیلان می باشد که در سال ۱۳۴۷ تاسیس شده است. تاریخ پره سر بالطبع وطن مادری ایران بسیار غنی و پربار است. در میان درختان جنگلی و کناره شمال شرقی شفارود با مناظر زیبا و رویایی جاده ای به سمت جنوب غربی راه می گشاید که با پشت سر گذاشتن روستاهای مسیر خود چون: دُران، سیاب، گیلیار، سفیه چوان، آچل، بن آوی و طی مسافتی حدود ۴۰ کیلومتر به روستای بیلاقی چروده ، منتهی می گردد. علاوه بر چند خانوار کوه نشین که دائم در روستاهای مذکور ساکن می باشند، حدود ۲۰ خانوار از کشاورزان پره سر نیز پس از کشت برنج در فصل تابستان به منظور فرار از هوای شرجی جلگه به آنجا می کوچند.در سالهای اخیر در آن آبادی ها گورستان های باستانی مهمی شناسایی شده. در کاوش های باستان شناسی در این منطقه گورهای مختلفی کشف و لایه برداری شده و علاوه بر اسکلت های موجود در گورها، اشیایی همچون ظروف سفالی، مهره های تزئینی، النگو، ادوات آهنه، خنجر، سر پیکان، تبر

و شمشیر که کاملاً اکسیده شده بودند و به دست آمده، بعضی از اسکلت‌ها نیز به دلیل رطوبت شدید متلاشی و امکان جمع آوری آن‌ها برای مطالعات بعدی وجود نداشت. قدمت این گورستان‌ها به دوران اشکانی می‌رسد. محوطه وسکه در بخش پره سر، روستای وسکه واقع شده و این اثر در تاریخ ۱۱ مهر ۱۳۸۳ با شماره ثبت ۱۱۱۴۱ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. محوطه مزگت در بخش پره سر، روستای بناوی واقع شده و این اثر در تاریخ ۲۴ اسفند ۱۳۸۳ با شماره ثبت ۱۱۷۴۸ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. این منطقه از نظر فسیل شناسی هم بسیار غنی است زیرا عموماً در مناطق کوهستانی سنگها به صورت رسوبی می‌باشند.

مواد و روشها

نوع تحقیق کاربردی -توسعه‌ای و روش بررسی آن کتابخانه‌ای و پیمایشی می‌باشد. در بررسی ادبیات و مبانی نظری تحقیق روش کتابخانه‌ای مورد بررسی قرار خواهد گرفت. جامعه آماری نقاط روستایی شهر پره سر می‌باشد. متغیرهای مورد مطالعه شامل نقاط روستایی، موقعیت، فاصله، ارتفاع، اقلیم و غیره در نظر گرفته شده است. برای بررسی و تجزیه و تحلیل توانهای محیطی شهرپره سر، ابتدا این بررسی‌ها در سطح شهر و سپس در سطح نقاط روستایی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند.

الف: قابلیت‌های محیطی -گردشگری شهر پره سر

چشممه‌ها و سراب‌ها

یکی از امکانات طبیعی تفرجگاهی و اکو توریستی شهر پره سر، چشممه‌ها و سرابهای متعددی است که در سطح شهر پراکنده می‌باشد. این چشممه‌ها و سرابها امکانات مساعد طبیعی برای جلب و جذب جمیعت جهت گذران اوقات فراغت در روزهای تعطیل را داراست. از مهمترین آنها می‌توان را نام برد.

رودها

وجود کوههای پربرف، چشممه‌های فراوان و جنگلهای انبوه موجب اعتدال هوا در شهرپره سر گردیده است ۳ رود مهم بخش پره سر شامل رودهای ناو، لمیر و شفارود می‌باشند. رودخانه‌های دیگر به یکی از آنها می‌پیوندند.

کوهها

بیلاقات پره سر در سمت غرب پره سر در کوهستان‌های تالش جای گرفته‌اند، از مهمترین این بیلاقات می‌توان به وسکه، ارد، چروده، زندانه و دوران را می‌توان نام برد. در بیلاق زیندونه هرساله مسابقات اسب دوانی برگزار می‌شود و گورستان روستای وسکه دارای تاریخی چند هزارساله می‌باشد

مکان‌های دیدنی

آبشار ویسادار

این آبشار ۲۵ متر ارتفاع دارد و از این حیث سومین آبشار مرتفع گیلان می‌باشد و در ۱۳ کیلومتری غرب پره سر و در کوههای تالش قرار دارد. مسیر رسیدن به این آبشار زیبا از داخل شهر پره سر و سه راه احمد می‌باشد. آبشار ویسادار

ویسادار به معنی سایه درخت بید است و ابهت این پدیده طبیعی زمانی بیشتر می‌شود که از پایین به آن نگاه کنند، صدای ریزش آب از ارتفاع ۲۵ متری و نیم دایره‌ای که آب در دل سنگ و صخره برای رسیدن به رودخانه ایجاد می‌کند، منظره فوق العاده دیدنی است. صدای پرندگان و شر شر آب و نور خورشید که از لبه لای درختان انبوه خود را به زمین می‌رساند، جلوه‌ای است که در کمتر منطقه‌ای یافت می‌شود.

بازار هفتگی

مطابق رسم شهرهای شمالی ایران بازاری هفتگی در شهر پره سر هم برگزار می‌گردد که در روز سه شنبه است به همین دلیل آنرا سه شنبه بازار می‌نامند.

بازارهای هفتگی گیلان میراثی ماندگار که از دیرباز تا امروز با حضور فعال مردم به بخشی مهم از فرهنگ این سرزمین کهن تبدیل شده، همواره به عنوان یک جاذبه فرهنگی اقتصادی در جذب گردشگر در تمام فصول موثر بوده است.

در یک کلام می‌توان گفت: بازارهای هفتگی گیلان رنگین کمانی زیبا از جلوه‌های گوناگون رسم‌ها، سنت‌ها، آداب و انجارهای قومی و ملی را در یک روز از هفته در شهرهای مختلف به معرض نمایش می‌گذارد.

این بازارها، محلی برای تبادل کالا، فروش محصولات روستایی و صنایع دستی و خرید کالاهای شهر به شهروندان، مسافران و گردشگران در طول سال است.

گیلانی که همواره در همه فصول زیبایی طبیعی و سرسبزی خود را حفظ کرده در آستانه بهار زیبایی اش را در تنوعی از رنگ‌ها و شاهکار خلق‌به نمایش می‌گذارد و هر گردشگری را مجدوب و مفتون در اینهمه زیبایی‌تنیده شده در کنار هم می‌کند.

پارک جنگلی دکتر درستکار

این پارک جنگلی زیبا در ۹ کیلومتری شمال پره سر به نام مرحوم دکتر درستکار اولین شهردار پره سر نامگذاری شده است و به مساحت ۱۰۷۰ هکتار است.

این پارک در ضلع غربی جاده پره سر به تالش واقع شده است و به نام مرحوم دکتر درستکار یکی از پایه گذاران جنگلشناسی در ایران نام گذاری شده است، مرحوم درستکار در راه اندازی این پارک زحمات زیادی را متقبل شد، ایشان فارغ التحصیل دانشگاه ژان بولیو بلژیک بوده و از استادی بنام دانشگاه تهران بودند و در سال ۱۳۷۴ به دیدار حق شتافتند.

در مدخل ورودی پارک امکانات رفاهی جهت اسکان شامل آلاچیق و سرویس بهداشتی و امکانات تفریحی کودکان فراهم شده است.

در داخل پارک انواع گونه‌های پهنه برگ دیده می‌شود، بخشی از پارک به دلیل تراکم انواع درختی و زیر درختی غیر قابل نفوذ است. این پارک می‌تواند یکی از سایتها گردشگری خاص (توریست طبیعت گرد خارجی و علمی و صید و شکار) مورد بهره برداری قرار بگیرد.

سلطان برزکوه

واقع در قله برزکوه مرتفع ترین کوه بیلاقی پره سر تالشدولاف. بنا از سه اطاق بسیار کوچک و محقر و با حیاطی تنگ و باریک تشکیل شده است که بوسیله دیواری سنگی بر قله کوه محصور شده است، بافت این بنا ساده، اما قدیمی است و مصالحی که در آن بکار رفته از سنگ و گل است، کف اطاقهای گلی، سقف واشان کشی بدون لمبه و بام آن لته سر، مقبره اصلی که بزرگتر است از آن سید جلال الدین معروف به سلطان برزکوه مقبره دیگری در کنار آن قرار دارد، مدفن دو تن از نزدیکان سلطان برزکوه می‌باشد، بنا به روایت اهالی یکی از این دو بنام شیخ جنید خدمتکار یا معلم او و دیگری پهلوانی بزو نام سردار یا غلام سید جلال الدین است مقبره سوم مدفن سید فیروزه مادر سلطان برزکوه است میرزا ابراهیم ملگونوف از این بقعه نام برده‌اند و این بقعه بسیار مورد عزت و احترام اهالی است.

ب: قابلیت‌های محیطی - گردشگری روستایی شهرپره سر نقاط روستایی

بیشترین نقاط روستایی در مرکز شهرپره سر قرار دارند.. در قسمت شرقی و شمالی به علت ارتفاع و شبیه زیاد، روستاهای به ندرت دیده می‌شود. بنابرین قسمت مرکزی این شهر، قابلیت بالایی در جهت توسعه گردشگری دارد.

-طبقات ارتفاعی

ارتفاع عامل مهمی در جذب گردشگران در نقاط روستایی می‌باشد، چون که گردشگران برای گریز از هیاهوی شهری به این نقاط سفر می‌کنند. از جهت دیگر ارتفاع یکی از مهمترین عوامل تعیین کننده شرایط محیطی و گردشگری هر منطقه ای به شمار می‌آید . این نقاط برای کوهنوردی بسیار مناسبند . پس می‌توان برای جذب گردشگر در این نقاط با برنامه ریزی مناسب، گردشگران فراوانی را جذب نمود.

-شبیب و جهت شبیب

شبیب و جهت شبیب نیز عامل مهم و تعیین کننده ای در به وجود آوردن شرایط محیطی، که مهمترین عامل جذب گردشگران طبیعت می‌باشند، دارند. از این جهت با توجه به قابلیتهای کشاورزی و داشتن محیطی سرسبز قابلیت بالایی برای جذب گردشگر دارند. در قسمتهای شمالی و شرقی نیز با توجه به شبیب زیاد و قابلیتهای کوهنوردی می‌توانند باعث جذب گردشگران شوند.

طبقات شبیب شهرپره سر

متراکم ترین روستاهای در نقاط مسطح قرار گرفته . با توجه به شبیب کم زمینهای کشاورزی و حاصلخیز بودن خاکها در این نقاط و پوشش گیاهی متراکم، این نقاطقابلیت بسیار بالایی برای جذب گردشگران دارند.

-اقلیم منطقه

آب و هوا مهمترین پارامتر در جذب گردشگر در هر مکانی به حساب می‌آید .

این شهر شامل جلگه و کوهستان است. هوای جلگه در تابستان گرم و مرطوب و در زمستان ملایم و هوای کوهستان در تابستان معتدل و در زمستان سرد است. .

ارتفاع از سطح دریا و نزدیکی به اقلیم کوهستان، آب و هوای مرطوب و معتدل، اندکی خنک تر از مناطق پست جلگه‌ای دیگر استان می‌باشد.

راههای ارتباطی

راهها از عواملی هستند که نقش زیادی در توسعه گردشگری در نقاط مختلف دارند. با توجه به قرارگیری شهرپره سر و نقاط روستایی متراکم در کنار این شهر و وجود راههای ارتباطی اصلی در این نقاط، گردشگران زیادی به این نقاط مسافرت می‌کنند. از آنجا که گردشگران به نقاطی سفر می‌کنند که در آنجا راههای ارتباطی وجود دارد، بنابراین این نواحی با توجه به قابلیت‌های محیطی و گردشگری می‌توانند به قطب گردشگری تبدیل شوند.

نقاط گردشگری و تاریخی

در شهر پره سر گذشته از ویژگیهای محیطی، چند آثار تاریخی وجود دارد که هر ساله گردشگران را به سوی خود می‌کشانند. بقیه سلطان بزرگوه در قله بزرگوه و سفیدمسجد یا اسپیه مزگت که قدیمترین مسجد منطقه پره سر است و گچ بری و کتیبه‌ای به خط کوفی دارد. مقبره سید نجم الدین در آبادی «جنب سرا» پره سر که تاریخ تحریر شجره نامه آن به بیش از سیصد سال پیش می‌رسد؛ زیارتگاه شیخ ابوالمعالی؛ بَرَّهُ تُرْبَه در آبادی صیقل سرا و زیارتگاه مُلَاتُرَبَه در آبادی ملا محله که در آن سنگ گورهای قدیمی دیده می‌شود وجود این آثار می‌تواند گردشگری را در این نقاط توسعه داده و سرمایه زیادی به این نقاط وارد نماید.

نتیجه گیری

گردشگری روستایی که با هدف دیدن و بهره مندن شدن از طبیعت، زیبایی‌ها و دیگر جاذبه‌های روستا انجام می‌گیرد می‌تواند به عنوان یک ابزاری برای توسعه روستایی در روستاهای هدف گردشگری مورد استفاده قرار گیرد به شرط اینکه از روی برنامه ریزی و مشارکت مردم و مدنظر قرار دادن اثرات مثبت و منفی آن و در نظر گرفتن جوانب دیگر کار باشد. البته توسعه این صنعت در نواحی روستایی راه حل کلی برای همه دردها و مسائل و مشکلات نواحی روستایی نیست، اما یکی از شیوه‌هایی است که ممکن است آثار اقتصادی مهمی داشته باشد و به نوعی می‌تواند به کند شدن روند تخلیه سکونتگاه‌های روستایی و کاهش مهاجرت جمعیت روستایی کمک کند. بررسی گردشگری و محیطی شهرپره سر با توجه به قابلیت‌های متفاوت، می‌تواند در ابعاد مختلف اجتماعی، زیست محیطی و اقتصادی بر روی زندگی ساکنان روستا تاثیرات زیادی داشته باشد. در بعد اجتماعی می‌تواند باعث ایجاد اشتغال، توسعه خدمات زیربنایی روستا، کاهش فقر و کاهش مهاجرت روستایی شهری گردد. در بعد زیست محیطی این قابلیتها می‌توانند گردشگری را در روستاهای توسعه داده و باعث افزایش درآمد برای ساکنین روستاهای در بعد اقتصادی گردد. بررسی این قابلیتها در روستاهای شهرپره سر نشان می‌دهد که با وجود آب و هوای مساعد، کوهها و رودخانه‌های مختلف، سرابها و چشمه‌ها، پوشش جنگلی و گیاهی متراکم، نقاط گردشگری، آثار تاریخی متفاوت و غیره می‌تواند باعث افزایش درآمد در نقاط روستایی و به تبع آن ایجاد زیرساخت‌ها برای توسعه گردشگری در این نواحی شود. بنابراین باید گفت که وجود عوامل محیطی و گردشگری مختلف در روستاهای شهرپره سر می‌تواند با برنامه ریزی، مدیریت و آموزش‌های مختلف، این مناطق را به یک قطب گردشگری در استان و کشور تبدیل نماید.

پیشنهادات

- شناسایی قابلیتهای محیطی - گردشگری و معرفی این پدیده‌ها به گردشگران
- توسعه زیرساخت‌ها برای جذب گردشگران

-آموزش روستاییان از جهات مختلف در هنگام برخورد با گردشگران
-افزایش سرمایه گذاری در بخش گردشگری
-توجه به کمی و کاستی های موجود در نواحی که قابلیت جذب گردشگر را دارند.

منابع

- ۱- حفاری، فاطمه، ۱۳۸۸ ، گزیدار سرمایه گذاری در توسعه گردشگری روستایی با نظری به جاذبه های گردشگری روستای هنجن شهرستان نطنز، نخستین همایش ملی توسعه پایدار روستایی.
- ۲- سقایی، مهدی (۱۳۸۲) ، گردشگری روستایی و توسعه، مجموعه مقالات سمینار بررسی سیاست ها و برنامه های توسعه جهانگردی در ایران، دانشگاه علامه طباطبائی.
- ۳- طالب، مهدی و مینا محمدخان خیرآبادی، ۱۳۸۷ ، عوامل موثر در توسعه گردشگری روستایی) مطالعه موردی روستاهای حاشیه زاینده رود بخش سامان از توابع شهرستان شهرکرد استان چهارمحال و بختیاری(، ماهنامه علوم اجتماعی، زمستان ۱۶ ; پیاپی ۳۵).
- ۴- عبد الملکی، علیرضا، ۱۳۷۸ ، بررسی عوامل و جاذبه های گردشگری شهر همدان و نقش آن در تحولات شهر، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت معلم.
- ۵- عزیزی، عبدالکریم، ۱۳۷۸ ، بررسی قابلیت سنجی منطقه یاسوج به منظور برنامه ریزی گردشگری و جهانگردی، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت معلم
- ۶- فریار، فریدون، ۱۳۸۹ ، گردشگری روستایی در ایران، فرصتی برای بازاریابی صادراتی، فصلنامه دام و کشت و صنعت، شماره ۱۲۷
- ۷- قادری، ا، ۱۳۸۲ ، نقش گردشگری روستایی در توسعه روستایی پایدار، پایان نامه دکتری دانشگاه تربیت مدرس ۱۶.
- ۸- میرزایی، رحمت، ۱۳۸۸ ، تاثیر توسعه گردشگری روستایی بر اشتغال در منطقه اورامانات کرمانشاه، روستا و زمستان، ۱۲: ۴۹-۷۶.
- ۹- همان، ج، ۱۵، ص ۱۵۶-۱۵۷؛ ستوده، ج، ۱، بخش ۱، ص ۹۱-۹۲

- 10-. Baoren Su, (2011), Rural tourism in China , Tourism Management, In Press,
Corrected Proof .
- 11-. Abby Liu, (2006), Tourism in rural areas: Kedah, Malaysia, Tourism Management, Volume 27, Issue 5, Pages 878-889.
- 12-. Richard Sharpley, (2002), Rural tourism and the challenge of tourism diversification: the case of Cyprus , Tourism Management, Volume 23, Issue 3, Pages 233-244.
- 14-Rosa María, Yagüe Perales, (2002), Rural tourism in Spain, Annals of Tourism Research, Volume 29, Issue 4, Pages 1101-1110.